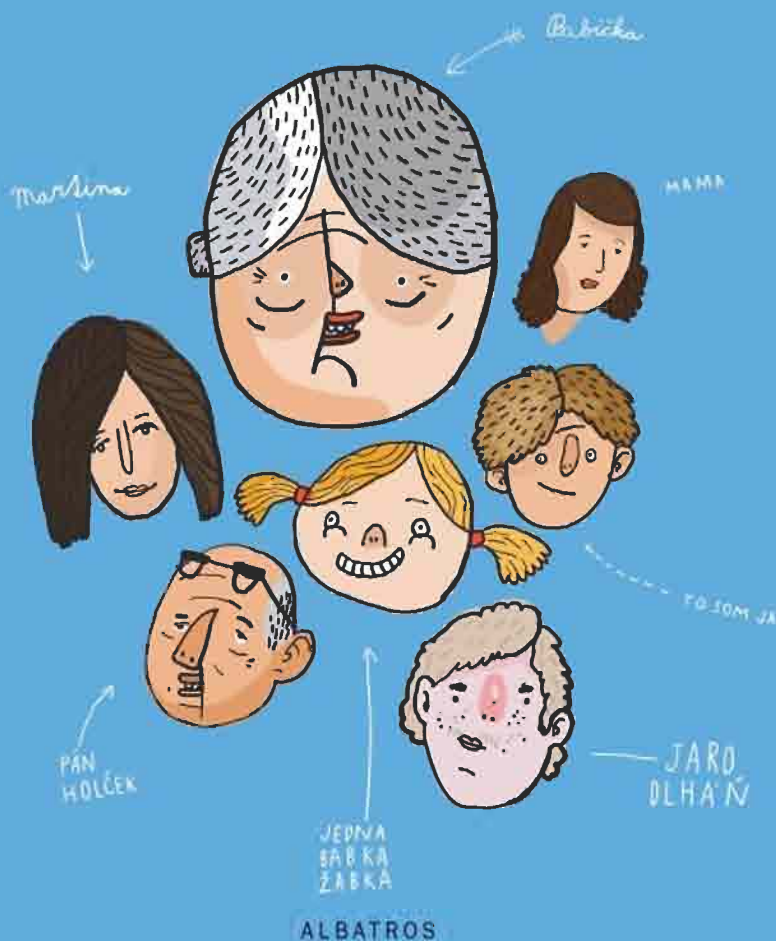


# BABI, TY MÁŠ NÁPADY!

Blanka Čapková



## PRACOVNÍ LISTY

pro 5. ročník ZŠ



Vážené kolegyně, vážení kolegové,

nabízíme Vám **metodická doporučení a náměty** pro práci s textem knihy *Babi, ty máš nápady*, které pro Vás připravila sama autorka knihy, paní Blanka Čapková. Otázky a úkoly, které autorka vytvořila, jsou pochopitelně pouze inspirativní. Autorka nepochybuje o tom, že budete mít vlastní nápady, též v závislosti na složení třídy, její čtenářské vyspělosti a osobních zkušenostech dětí.

**Pracovní listy určené pro samostatnou práci** žáků také navazují na knihu *Babi, ty máš nápady* a jsou určeny pro žáky 5. ročníku. Vznikly též částečně z námětů Blanky Čapkové.

Věříme, že při práci s pracovními listy se posílí poznatky a dojmy, které žák nabyt z četby knihy. Přejeme Vám hodně úspěchů při práci s knihou i s pracovními listy!

PaedDr. Irena Tatičková

[irena.tatickova@albatrosmedia.cz](mailto:irena.tatickova@albatrosmedia.cz)

## **METODICKÉ NÁMĚTY**

Ke každé kapitole knihy jsou zadány čtyři základní úkoly, které se rámcově opakují ve stejném pořadí a tvoří osnovu ke konkrétním otázkám vážícím se každé kapitole zvlášť. Úkoly slouží jako podnět ke společné diskuzi a mohou být též obměňovány formou různých aktivit (interview, dramatizace, výtvarné zpracování apod.)

### **1. Představ si situaci**

- Jak si představuješ, že zúčastněné postavy vypadaly?
- Jaké emoce jsou patrné z jejich jednání?

### **2. Přemýšlej v souvislostech**

- Které vlastnosti tě na zúčastněných postavách zaujaly?
- Které vlastnosti bys chtěl(a) napodobit?
- Které se ti naopak nelíbily a proč?

### **3. Uvažuj o uplatnění**

- Jak by ses v podobné situaci zachoval(a) ty?
- V jakých situacích potřebuješ uplatnit podobné vlastnosti, které mají postavy v knize?
- Jak se mohou u jiných lidí projevovat podobné postoje, které se projevily u postav v knize?

### **4. Co na tebe v této kapitole nejvíc zapůsobilo a proč?**

## **Další otázky a úkoly ke konkrétním kapitolám:**

### **Moje máma – hrdá máma**

Která postava na chvíli vstoupila do děje?

Proč se o ní asi autorka zmiňuje?

Co se díky tomu dozvídáme o Honzově mamince?

### **A teď babička – naše trapička**

Zkus pojmenovat jedinou vlastnost, která je pro babičku typická.

### **Moje sestra – děsně pestrá**

Vyber si kamaráda a sehrajte podobnou scénku, jako když Monika učila Honzu, jak má elegantně odmítnout cigaretu.

### **Nemocnice není domov**

Myslíš si, že Honzův pocit viny byl namístě?

Zažil(a) jsi někdy něco podobného?

Máš někoho, komu se můžeš svěřit a rozebrat s ním nějaký problém, jako to mohl udělat Honza s tátou?

### **Z našeho domova je teď nemocnice**

Jakou charakterovou vadu projevila Sandra?

Co bys Honzovi poradil, kdybys byl jeho dobrý kamarád?

### **Velký průšvih**

Mohl udělat Honza pro Maxe víc?

Co mohla udělat paní učitelka?

Kdo ještě mohl Maxovi pomoci?

Byl jsi někdy v situaci, kdy jsi musel projevit odvalu?  
Čím myslíš, že to je, že někdy víme, co je správné, ale nedokážeme to dotáhnout do konce?

### **Babi, vyprávěj**

Proč babička vyprávěla svůj příběh z mládí?

### **Pokažený čundr**

Čím se Honzovi přátelé lišili do Sandry?

Jaké vlastnosti jsou potřeba, aby byl člověk dobrým přítelem?

Jaký názor máš na opilství?

### **Loučení se šestkou**

Myslíš, že dochází k posunu vztahu babičky a Honzy?

Zkus vyjádřit, v čem posun vidíš.

### **Nejkrásnější prázdninový měsíc**

Znáš někoho, kdo má handicap? Co bys mohl udělat pro zlepšení jeho situace?

### **Táta se stěhuje**

Myslíš, že maminka udělala někde chybu?

Proč myslíš, že je důležité, aby si členové rodiny spolu povídali, i když se jim do toho nechce?

### **Velká výprava se šťastným návratem**

Proč se babička nebála pustit Honzu společně na výpravu do Brna?

## **Závěrečné otázky a úkoly:**

Myslíš, že knížka končí šťastně?  
Zkus vymyslet jiný závěr!

## **Další návrhy:**

Ved' s hlavními postavami interview.

Předved' formou dramatizace nejzajímavější část děje vybrané kapitoly.

Vymysli plakát, který by měl upoutat na vybranou kapitolu.

Odhadni, jak bude pokračovat další kapitola.

(Tento úkol lze zadat případně během společné mimočítankové četby.)

Dále následují pracovní listy, které lze vhodně využít pro samostatnou práci žáků.

## I.

Zkušený čtenář ví, že některé knihy jsou vytištěny v barvách, (především ilustrované knihy pro děti, nebo výpravné encyklopedie a populárně-naučné knihy), jiné knihy jsou vytištěny jen v jedné barvě, tedy černé. Je však ještě další možnost. Jak vidíš, právě knížka *Babi, ty máš nápady* je vytištěna ve dvou barvách. Jedna je černá a druhá, která doplňuje ilustrace, je v tomto případě modrá. Ale mohla by to být jakákoliv jiná. Říká se tomu, že kniha má barevnost tisku 2/2. To znamená, že na tisk obou stran všech listů v knize jsou potřeba dvě barvy.

Jenom předsádky, jak vidíš, jsou potištěny celobarevně. Víš, co jsou to předsádky? Pokud ne, snadno to zjistíš, prohlédneš-li si právě knihu *Babi, ty máš nápady*. Předsádky se v tiskárně vyrábějí zvlášť a jsou nalepeny na vnitřní stranu potahu, tedy vlastně „obalu“ knihy.

*Domaluj ilustrace v těchto listech další barvou, můžeš se inspirovat skutečnými ilustracemi z knihy nebo vytvoř úplně nové.*



Vzpomeneš si ještě na další knihu, která je vytištěna ve dvou barvách?

---

---

## 2.

V čem se Honza změnil za jediný rok? Myslíš, že se změnil k lepšímu?

---

---

---

---



---

---

---

---

Honza chodil do 6. B napiš to římskými číslicemi. \_\_\_\_\_

Napiš římskými číslicemi i označení dalších tříd.

5. A \_\_\_\_\_ 6. B \_\_\_\_\_ 4. A \_\_\_\_\_ 9. C \_\_\_\_\_

7. B \_\_\_\_\_ 3. C \_\_\_\_\_ 8. E \_\_\_\_\_ 2. B \_\_\_\_\_



### 3.

Nakresli, jak si představuješ Markétu a Sandru.

V čem se lišily kromě vzhledu?

---

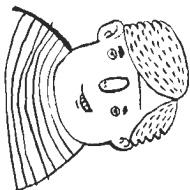
---

---

## 4.

Nahrad' některá slova z textu knihy slovy stejného nebo podobného významu.

Nejsem žádný velký **dříč**, spíš trochu lenoch.



Tehdy mě máma učila **zdokonalovat** techniku při sjezdu na lyžích.

---

Pamatuji se na ten **blažený** pocit bezpečí a jistoty.

---



Já jsem samozřejmě rád, že si tak dobře rozumíte, ale vůbec bych babičku nespojoval s Honzovým **nejapným** žertíkem.

---

Pořád se mi nedařilo předstírat aspoň **nepatrnou** radost.

---

## 5.

Cílem velké výpravy se šťastným koncem, kterou podnikli Honza s Markétou, bylo město Brno. S pomocí atlasu nebo mapy ČR vypiš největší města, kterými projíždí vlak na cestě z Prahy do Brna.

---

---

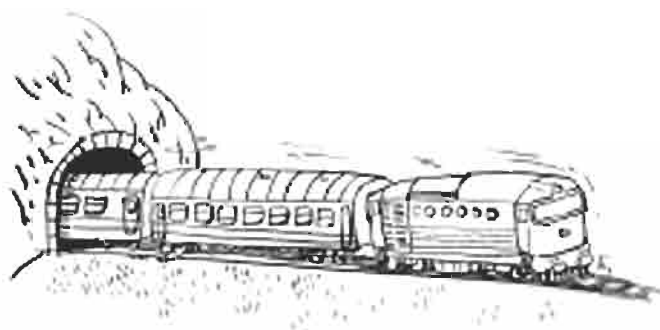
---

---

---

Jaké dvě řeky protékají Brnem?

---



## 6.

Zkus na slepé mapě České republiky vyznačit Brno a Prahu.



Jestliže je vzdálenost mezi Prahou a Brnem přibližně 210 km a průměrná rychlost moderního vlaku je 109 km/hod, jak dlouho trvá cesta vlakem z Prahy do Brna?

*Tvůj odhad:*

*Výpočet:*

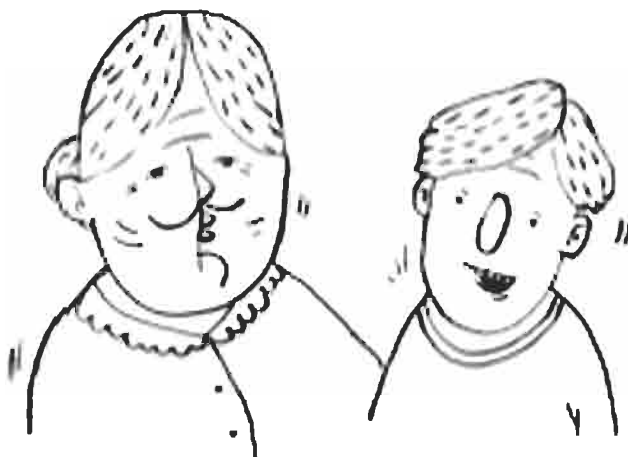
## 7.

Napiš SMS, kterou by Honza asi napsal na konci výpravy do Brna babičce. Musí být stručná!

---

---

---



Teď si představ, že Honzova babička je Angličanka a zkus napsat podobnou SMS anglicky...

---

---

---

## 8.

Brno je největší moravské město. Podtrhni další města, která leží na Moravě.

Olomouc

Kolín

Plzeň

Ostrava

Znojmo

Most

Zlín

Liberec



Honzova sestra studovala v Brně „veterinu“.

Čím se zabývá veterinář?

---

Jaké další obory, které se studují na vysoké škole, znáš?

---

---

## 9.

*Doplň správně i/ý, y/ý.*

Chtěl jsem jet na jarní prázdniny k našemu Máchov\_\_ do Brna, ale Smolky Pacholky byl\_\_ nemocné, proto jsem nejel nikam. A tak začal březen. Normálně je to můj nejobl\_\_benější měsíc. Líb\_\_ se m\_\_, jak pod ledem na kalužích prosvítá voda. Když jsem b\_\_l mal\_\_, m\_\_slel jsem, že v loužích lezou mal\_\_ hádci. Dodnes tomu tak říkám. Mám tak\_\_ rád, že je večer déle v\_\_dět a že ráno nevstávám do úplné tm\_\_. Kluci by se m\_\_ poškleboval\_\_, ale v\_\_chutnávám si ráno svěží vzduch a jsem ulítl\_\_ i na zpěv ptáků. V\_\_držel b\_\_ch ho poslouchat hodiny.

*Poslední větu převed' z podmiňovacího způsobu do oznamovacího způsobu přítomného času.*

---

---

Honza byl strýc Smolek Pacholek a Smolky Pacholky byly jeho

\_\_\_\_\_.



# 10.

Vypiš z textu všechna zájmena a urči jejich druhy.

„Telefonovala do školy a sdělila mi překvapivé podrobnosti stran té tvé výbušné záležitosti,“ mluvil trochu záhadně ředitel a díval se mi do očí. „Nebylo by správné hnát k odpovědnosti jenom tebe,“ pokračoval. „A vzhledem k okolnostem ti zmírňuji kárné opatření. Po pedagogické radě si ke mně přijdeš pro ředitelskou důtku a s těmi tvými přítelíčky si ještě popovídám.“





## II.

Honzova maminka pořídila babičce Bibli s velkými písmeny a babi si v ní čte každé ráno... Znáš některé příběhy z Bible?

---

---

---

---

---

---

---

---

Ve skryvačce najdi jména postav z knihy.

R U H O M A X M  
F H O L E Č E K  
S A N D R A K B  
B O Z A M Á M A  
B M A R K É T A





## B.

*Když se Honza nemohl naučit pádové otázky, vymyslel pro něj táta bezvadnou rýmovačku. Pamatuješ si ji? Doplň chybějící slova.*

Psala mi dopis KDO? CO? Dáda,  
že už mě nemá vůbec \_\_\_\_\_.

Pokud se týká KOHO? ČEHO? Dády,  
otočila se ke mně prostě \_\_\_\_\_.

Po dravé řece v láhvi z lodní zádě  
posílám dopis KOMU? ČEMU? \_\_\_\_\_.

V hlavě mám pořád velikánskou záhadu,  
proč musím myslet na KOHO? CO? Na \_\_\_\_\_.

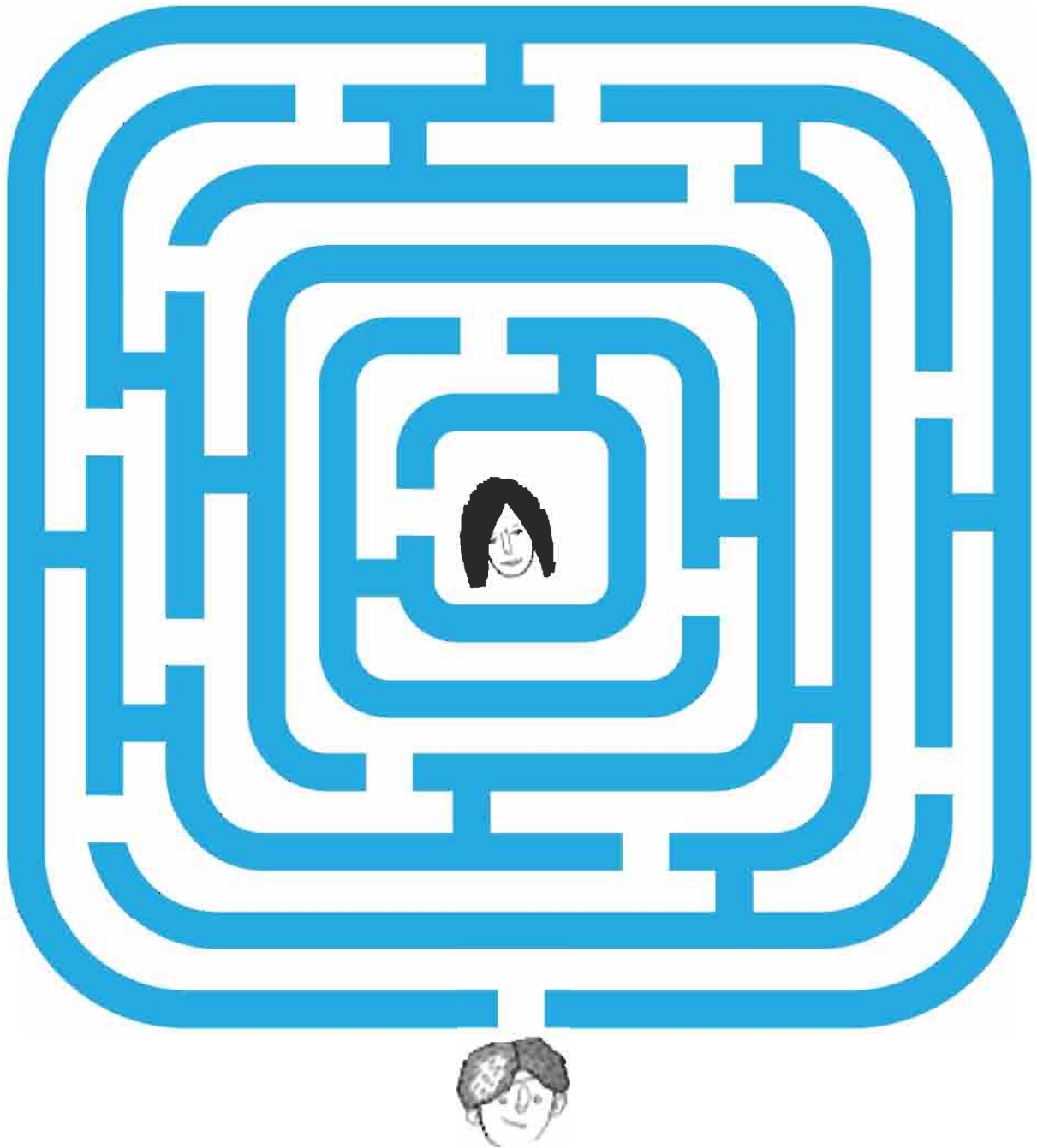
Srdce teď VOLÁ, OSLOVUJE: „Dádo!  
Vrať se mi, vrať, a srdce bude \_\_\_\_\_!“

O KOM? O ČEM? přemýšlím večer mrzutě?  
No, o Dádě, když ubírám se na \_\_\_\_\_.

S KÝM? ČÍM? nacházím ve snu štěstí?  
S Dádou, když vedu ji po \_\_\_\_\_.



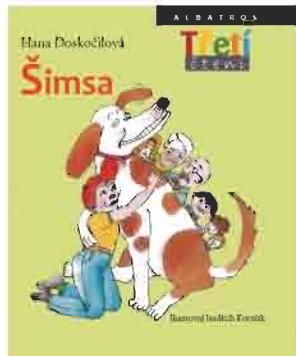
14.



Pomoz Honzovi najít cestu k Markétě!

# Některé další knihy, které jsou vytištěny ve dvou barvách:

Hana Doskočilová: Šimsa



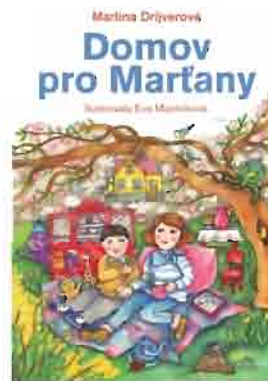
**Ošklivý nápis**  
la jak se Šimsa Ferky zastal!

Na klukovských záchodech v prvním patře se jednoho dne objevil nápis přes pul zdi: CIKANI KRADOU!  
Pana školníka z toho div neranila mrtvice. Vždycky měl školu jako ze skatulky, a najednou tohle! Roz-



24

Martina Drijverová:  
Domov pro Marťany



Zuzana Majíčková:  
Fotbalový sen



Ve škole mi to nejde

o cvičení právě. Přítal se smájem, hlásmi se... Ale když jsem vyrobila, všichni popláči. Dostávají strachem úsměv a skvělejší hodiny.  
„Proč ti je, co říkáš?“ takhle mi dala. Líbila si pře-  
slavce „Jinak měloš tuhle...“  
„Kdeže to dost máš?“ Mělo tu přesně takhle vodu! Ale  
navíc, jak přestat... Náš učitel se dost bojí. Zpo-  
čátku tu má byla má, ale teď... Jirka se dívá, jak  
jsem mohla mít samé poznámky. Proč se (když jsem  
dávám trošku a dáváme nám jednu úroveň.  
Maminka te strachá neví. Každý den se se mnou  
stě. A přitom mě, až dávám peníze. Ale když ji mám  
spojit na takhle vodu? Ne. Laska, co Milena, se naše  
stěhování. Jak si vyprávět jeden? I se budeme potvorní-  
ru zabíjíme. Proč je Hanak tak protivný. A ještě  
když si nemohu udržet svou sílu. Myslím v ruce (na-  
ce, je toho spousta... o vnitřní křeh. Křehá je  
hoště nervosa). Takže bychta do svého rukavice  
a nikdy znovu k tomu, za ruce se třese a třese jím  
Mam to není. Takže nechtěl na mě. Ona taky jen  
apetita.

33



**Důležitý zápas**

„Výje, klaci, makejto přídaje!“

„Honzo, hraj to trochu víc do téla!“

„Začni mi tam trochu běhat, Mají, nebo jduš dohát!“  
Mam poznáky se udělávala další zápas a být a nebyl  
v krajším přehra. Dvaadvacet spocných kluků  
běhalo, hrálo se za měčem, bázňo, přibývalo dnočto,  
síťlato na bránu, poslouchalo pokyny ebna tmeňví a  
sradilo se být ve všech činnostech Japí než soupeř.  
Hraka rodičů se optala o zájmadí a klíčeta na kluky své  
představy o jejich fotbalovém výkonu. V dnešním zápase  
jdo o všechno, kdo zvítězí, má šanci postoupit u soutěži  
vyš. Musí vyhrát za každou cenu!

Vešla řada už z postředních tří, ale všichni, že dnes nemí  
vypasit jediný míč. Čili kapky potu na mukých zidech,

37

Řešení skryvačky

R U H O M A X M  
F H O L E Ā E K  
S A N D R A K B  
B O Z A M Á M A  
B M A R K É T A